

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:307

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)

med anledning av prop. 2016/17:220 Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2016/17:220 Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet.

Motivering

Åtgärder som syftar till att förebygga och motverka diskriminering är grundläggande i en demokrati. En förbättrad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning är en förutsättning för att uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. Det finns vinster att göra både på individnivå och för samhället i stort. Mot den bakgrunden införde alliansregeringen en ny form av diskriminering, bristande tillgänglighet, i diskrimineringslagen. Den nya lagen trädde i kraft den 1 januari 2015.

Förändringen innebar att skäliga åtgärder för tillgänglighet måste vidtas så att personer med en funktionsnedsättning ska komma i en jämförbar situation med andra personer. Vad som är en skälig åtgärd avgörs utifrån krav på tillgänglighet i lag eller annan författning och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde samt andra omständigheter av betydelse. Förbud mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet omfattar samhällsområdena arbetsliv, utbildning, arbetsmarknadspolitisk verksamhet och arbetsförmedling utan offentligt uppdrag, start eller bedrivande av näringsverksamhet, yrkesbehörighet, medlemskap i vissa organisationer, varor och tjänster, allmän sammankomst, offentlig tillställning, hälso- och sjukvård, socialtjänst, socialförsäkring, arbetslöshetsförsäkring, statligt studiestöd, värn- och civilplikt samt offentlig anställning.

Mot bakgrund av behovet av att minska den administrativa bördan för företag, i synnerhet små företag, samt att riksdagen gjort ett tillkännagivande om att regeringen vid införande av bristande tillgänglighet som en form av diskriminering skulle beakta

förutsättningarna för näringslivets utveckling, infördes ett undantag i fråga om tillhandahållande av varor och tjänster. Undantaget gäller företag som vid det senaste kalenderårsskiftet sysselsatte färre än tio arbetstagare. Regeringens proposition innebär att detta undantag ska tas bort.

Liksom flera remissinstanser anser vi att konsekvensutredningen i propositionen är bristfällig. Storleken på problemet analyseras inte närmare och det presenteras inga fakta som visar i vilken mån ett borttagande av undantaget för små företag verkligen leder till ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Det saknas också en diskussion om ifall det finns andra alternativa lösningar som på ett bättre sätt skulle kunna uppnå syftet till lägre kostnader för företag. Regeringen påstår att det inte framkommit att förbudet haft några betungande konsekvenser för de aktörer som i dag omfattas av tillgänglighet i form av diskriminering, men samtidigt saknas i propositionen en närmare analys av lagstiftningens konsekvenser och den praxis som växt fram.

Regeringen har inte redovisat någon bedömning av vilka kostnader som ett slopande av undantaget skulle innebära för småföretagen och hur detta skulle påverka förutsättningarna för dem att bedriva sin verksamhet. Trots skälighetsbedömningen torde det vara mindre betungande för stora företag att anpassa sig till lagens krav än för små företag eller egenföretagare som ofta har knappa marginaler när det gäller tid och resurser.

Flera remissinstanser påpekar att regleringen kan medföra betydande kostnader för små företag. Exempelvis kan företagare behöva anpassa sin kundkommunikation till särskilda format och ta fram informationsmaterial som är anpassat för samtliga. Detta kan bli särskilt betungande för små företag som normalt sett inte har en särskilt stor kundkrets men som ändå vill vidta åtgärder för att undvika att bryta mot förbudet mot diskriminering. Rättegångskostnader vid en eventuell process är ytterligare en utgift som kan bli betungande. Ur ett rättssäkerhetsperspektiv kan det också bli svårt för den enskilda näringsidkaren att veta vad som krävs för att efterleva lagens krav.

Sammantaget anser vi att ett borttagande av det aktuella undantaget, utan en föregående konsekvensanalys och analys av om förändringen leder till ökad tillgänglighet, är ansvarslöst då det riskerar att leda till ökade kostnader och försämrade förutsättningar för småföretag. Vi anser att nuvarande lagstiftning om diskriminering i form av bristande tillgänglighet bör utvärderas innan ändringar genomförs i den.

Elisabeth Svantesson (M)

Jessika Roswall (M)

Christian Holm Barenfeld (M)

Niklas Wykman (M)

Erik Andersson (M)